

kteří byly ještě plné vody. Mělo to tu výhodu, že jsme těch 60 km po gravel ujeli velmi rychle a, díky bohu, bez nehody. Ještě nikdy jsme tak rádi neviděli asfalt jako tehdy. Na chvíli jsme si před další jízdou odpočinuli.

Na obzoru se objevilo další nebezpečí – pomalu, ale jistě, nám začal docházet benzin, protože jsme si hodně zajeli a také si to autíčko na měkkém povrchu vezme víc. V současné době byla průměrná spotřeba asi 11 l/100 km, což nás příjemně překvapilo, protože jsme jezdili většinou v kopcích a po špatných silnicích, při jízdě po asfaltu to vycházelo pod 10 litrů. Na šestiválec 3,3 l to není špatné.

Vracíme se tedy k Mildure a po cestě potkáváme mnoho značek „GRID“. Za tímhle nápisem vždy následuje hranice pozemků a protože plot logicky nemůže vést přes silnici, je na ní místo něho vyhlouben asi dva až tři metry široký příkop a přes něj jsou napříč položeny kolejnice, které jsou od sebe vzdáleny asi 30 až 40 cm. Výsledek je, že pneumatiky při přejezdu gridu pekelně zahučí. Ze začátku jsme před ním vždy brzdili, ale později jsme se jej naučili přejíždět v plné rychlosti, jako to dělá každý, je to lepší. Dlouho jsme také dumali, proč tam ty gridy jsou, ale jak jsem již řekl, jsou na hranicích pozemků a brání dobytku, aby nepřeběhl na cizí pastviny.

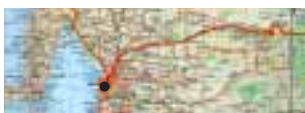
V Mildure po obědu a dočerpání benzínu (vyšlo to tak – tak) najíždíme na Sturt HWY směř Adelaide, Jižní Austrálie.

Na hranicích jsme k našemu nemilému překvapení nuceni odevzdat brambory, cibuli a česnek. Alespoň pomeranče jsme snědli včas! Zde je třeba upozornit, že obecně je zakázáno převážet mezi jednotlivými státy ovoce, což je kvůli ochraně oblastí, kde se zatím nevyskytují některé nemoci a proto místní farmáři mohou produkovat bio–produkty – bez použití pesticidů apod. Kromě hranic jednotlivých států ještě fungují takzvané „Fruit Fly Zones“, což jsou oblasti, kam rovněž nesmíte některé komodity přivážet. Většinou je zakázáno přivážet tu plodinu, která se v konkrétním místě pěstuje. V okolí Mildury je to víno, jinde to mohou být pomeranče, či cukrová třtina. Je dobré si pořídit mapu, kde jsou tyto zóny vyznačeny (v knize National Parks of Australia jsou, ale to jsme ještě nevěděli, co znamenají) a respektovat je. Buď totiž zbytečně musíte vyhodit nakoupené vitamíny, nebo, a to je horší, hrozí vysoké pokuty. Na hranicích s SA psali, až 20 000 AUD! Někde jsou obrovské brány, kde vám ovocní celníci prolezou auto, někde jsou jen cedule a koše a je na vaší zodpovědnosti, abyste se zbavili všeho zakázaného.

Přijíždíme do Renmarku a rozhodujeme se vyzkoušet naše nové RACV pojištění. Vypadá to totiž, že se s námi rozloučí další pneumatika, což nás pěkně štve. Servisák přijel za chvíli, ale bohužel je k ničemu, pouze nám řekl, co jsme již věděli: už je na čase dát tam rezervu. Bohužel je sobota navečer a pneumatiku již nikde neseženeme. Na rezervu tedy dojíždíme kousek před Berri a nacházíme si místo na spaní na břehu řeky Murray.

Ráno se bavíme pozorováním obřích mravenců. Někteří měří až dva centimetry a jejich kusadla vypadají vskutku hrozně.

V Berri pak hledáme firmu Berri Estates. Je to největší výrobce vín v Austrálii a kromě jiného má na svědomí také krabicáč Claret, který neustále konzumujeme. Opravdu, trochu náhodou, kousek za městem nacházíme tuto milou firmu, ale bohužel je neděle a tudíž zavřeno. Co se dá dělat?

Na okolní krajině je opět velmi znát blízkost řeky Murray. Vše je nádherně zelené, vinice a sady lemují cestu, bohužel široko daleko je pouze rovina a je jednoduché nechat se ukolébat její monotóností. Je stále velmi horko, což nám nevadí. Takhle nějak jsme si Austrálii představovali.

Prekvapivě objevujeme otevřený pneuservis a odjíždíme chudší o 105 AUD a bohatší o vědomosti – jak jsme zjistili, všechny čtyři pneumatiky, které původně byly na autě, byly protektory, což je důvod, proč odcházejí. Můžeme tedy v brzké době očekávat ještě jednu.

Lenka si to frčí po A20 HWY a cestou se nám nabízí hezké pohledy na útesy lemující Murray a hezké pohledy na Barrosa Valley. Tato oblast je vyhlášenou vinařskou Mekkou Austrálie. Pěstují se zde desítky druhů vín, k nejznámějším mixům patří Shiraz–Cabernet. Velmi dobré. Tímto údolím také mnoho cestovních kanceláří pořádá okružní ochutnávací jízdy a téměř v každém průvodci se dočtete, že je třeba toto místo neminout. My se ale spíš těšíme do pouště a tlačení časem a samozřejmě i peněženkou pokračujeme do Adelaide, kde zkoušíme doplnit zásoby, ale je neděle. Utábořili jsme se v hezkém kempu West Beach a koná se velké prádlo. Kemp se ukrývá za pobřežní dunou, kterou stačí přejít a jsme na pěkné pláži. Ooh, osvěžení v moři již bylo potřeba!

Pršlavé ráno nás zastihlo na prohlídce města. Adelaide si nás nijak nezískalo. Nepodařilo se nám objevit žádné zajímavé suvenýry, jsme překvapeni, že naprosto stejný sortiment „aboriginského“ zboží nabízejí i v Sydney, a jiné obchůdky to skoro nejsou. Navíc, když v parku konzumujeme zakoupenou svačinu, vynořili se odněkud ožralí odpudiví aboriginci, potácejí se před námi a moc hezky po nás pokukují. Sorry, Adelaide. V kombinaci s tím deštěm... nevypadáš nejlépe.

Po A1 opouštíme hlavní město Jižní Austrálie a vydáváme se k Mt Remarkable N. P., ale noc nás zastihla přibližně v půli cesty – u Crystal Brook, kde nocujeme na parkovišti. Celou noc prší. Už se těšíme do hor, které nás čekají. Začínáme být z té roviny unaveni.

Mt Remarkable jsme bohužel byli nuceni vynechat, protože se zde přes léto nesmí kempovat a tak pokračujeme po B47 k Flinders Ranges.

Flinders Ranges, 12. 2. 2001 – 15. 2. 2001

Tyto hory bezesporu patří k podkladům Austrálie.

Park má nyní přes 92 000 hektarů, přičemž centrum parku tvoří Wilpena Pound. Tento „rybník“ (proč se tak jmenuje, je zjevné na první pohled) je pět kilometrů široký a jedenáct kilometrů dlouhý. Nejlépe jej můžete přehlédnout, pokud vystoupíte na některý z okolních vrcholů či, pokud jste lenivější, z letadla. Vyhlídkové lety startují v sezóně z nedalekého letiště co chvíli. Do rybníku jsou pouze dva přístupy, jeden na severu a druhý na východní straně u Wilpena Creeku. Dalšími lákadly jsou zejména zvláště zbarvené Heysen Range a proti nim se zvedající ABC Range, které spolu vytvářejí jakousi řeku, která odtéká z rybníku a také Wilkawillina Gorge či Brachina Gorge, jež je omračující učebnicí geologie. Pro obdivovatele domorodého umění bude povinností navštívit Sacred Canyon.

Začátek výstupu na St Mary's Peak

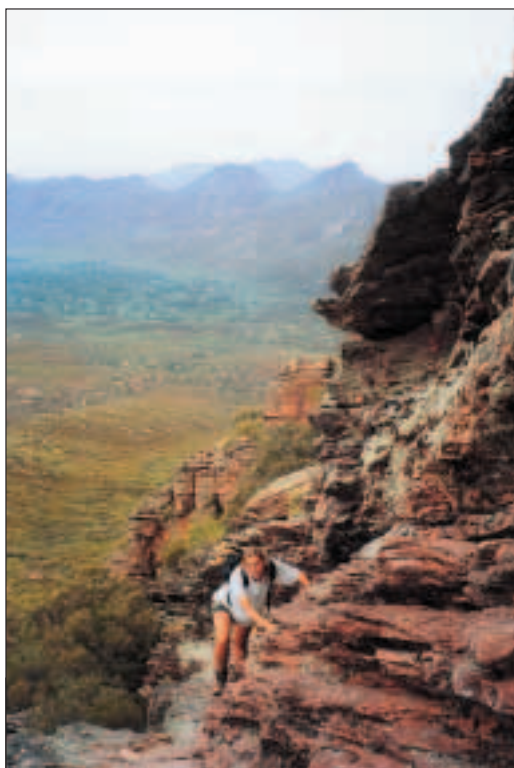
Parkem vede síť dobře udržovaných silnic, jediná asfaltka vede z jihu do Wilpeny (park najdete 460 km severně od Adelaide). Nejlepší projížďka je z Wilpeny na Yanyanna Hut a pak dále krz Bunyeroo Valley do Aroona Valley a samozřejmě nesmí chybět průjezd Brachina Gorge, který je sice pro konveční vozidlo na hranici sjízdnosti, ale s opatrností a trochou šikovnosti se to dá, pokud není po dešti, protože se jede po dně řeky.

Kempovat je možné na mnoha místech, bushcamping je také dovolen, ale i za ten se zde platí, což je samozřejmě daň za popularitu parku. Kemp ve Wilpeně je kompletně vybaven včetně benzínky, ve Visitor Centru je možno zakoupit i základní potraviny, což je poměrně vhodné, protože nikde jinde v parku tato možnost neexistuje.

Park je samozřejmě rájem zejména pro pěší turisty, kteří si zde vyberou z desítek tras a parkem také prochází Heysen Walking Trail, což je několik set kilometrů dlouhá procházka, která začíná u Cape Jarvis, prochází kolem Adelaide a končí zde, ve Flinders Ranges.

Flinders Ranges nás už z dálky uchvátily. Z roviny se zvedají sice zprvu nevysoké, ale krásně tvarované kopce a krajina již zde vypadá... vypadá velmi Australsky. Zem je vyschlá i přes noční dešť (80 procent Jižní Austrálie obdrží ročně méně než 250 mm deště a to ještě bez jakékoli pravidelnosti), všudypřítomné vedro ji ještě více spaluje, půda již je zabarvena do červena a tak si vychutnáváme pro Evropana ne-

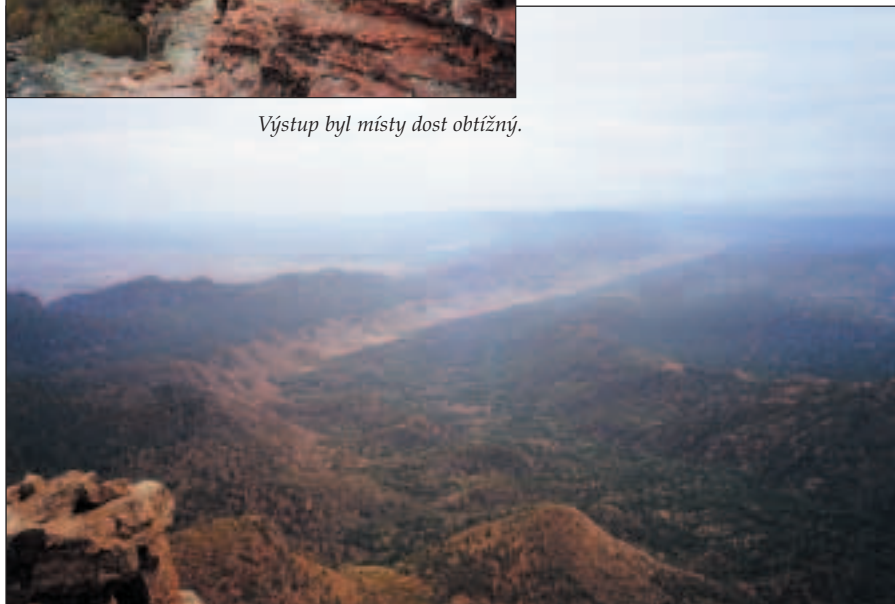
zvyklou kombinaci, červené země s poměrně svěže zelenou vegetací a nádherně modrým nebem.

V kempu ve Wilpeně, kde se rozhodujeme přenocovat, se s námi dává do řeči chlapík z Německa, který cestuje sám a evidentně si potřebuje popovídat. Kromě jiného nám říkal, že už z Austrálie má asi 8000 fotek, což nám připadá až dost...

Ve Visitor Centru kromě informací pořizujeme i panoramatický fotoaparát na jednou použití, protože máme pocit, že se nám často do objektivu prostě vejde málo krajiny.

Ráno jsme za hrozného skřehotání místních krkavců vstali vydali se na túru. Chceme vystoupit na St Mary's Peak (1170 m). Některé prameny uvádějí, že je to

Výstup byl místy dost obtížný.

Nádherný výhled, škoda že je takový opar.

nejvyšší hora Jižní Austrálie, jiné ji řadí na druhé místo. Každopádně je z ní krásně vidět Wilpena Pound, Heysen a ABC Range a také Lake Torrens.

Výstup není jednoduchý a hlavně ze začátku jsme postupovali pomalu. Důvodem nebyl ani tak náročný terén, jako spíš strach. Strach z pavouků. Hned při vstupu do lesa jsme si všimli jejich neuvěřitelné obrovských sítí, kde vždy uprostřed sedí majitel nezřídka dosahující velikosti dlaně. Cesta je sice ze začátku dost široká, ale pavučiny jsou klidně šest, sedm metrů dlouhé a někdy jsou třeba ve třech vrstvách nad sebou a je nutné je podlézt, přičemž pavouci sebou mají zvyk se mlít zrovna, když jste pod nimi a ze začátku jsme opravdu měli pocit, že se nám chystají skočit na hlavu. Naštěstí pavouk je celkem inteligentní zvíře a nemá důvod, aby něco takového dělal. Asi po hodině jsme si celkem zvykli a věnujeme pozornost spíše úchvatné okolní krajině, která se hluboko vписuje do našich srdcí. Zejména Lenka si Flinders Ranges zamilovala.

Začínáme šplhat do pěkného krpálu a poslední kilometr je spíše lezení než chůze. Výhled nahore ale stojí za vynaloženou námahu a dává nám možnost vyzkoušet panoramatický foťák, což s radostí činíme.

Cesta zpět je pak velmi únavná a bolí nás kolena. Jsme teď již odvážní a tak zkouším pevnost jedné pavučiny. Bral jsem za ní tak, že se stromek, ke kterému byla připevněna, ohnul skoro až k zemi, ale nepovolila. Uf. Výhoda těchto velkých sítí je v tom, že jsou dobře vidět, takže se nestalo, že bychom do nějaké vrazili, občas nám přes obličej pouze přeběhlo nějaké to vlákno, ale to bylo vše.

Protože sezóna dávno skončila, jsme téměř sami (potkali jsme asi pět lidí).

Heysen Range

Po krátkém odpočinku v kempu se vydáváme k usedlosti Aroona. Cesta je pohádková. Není co dodat. Kemp je na břehu vyschlého koryta řeky, pitná voda je k dispozici, široko daleko jsme zde jediní lidé a u vína pozorujeme jeden z nejhezčích západů slunce, jaký jsme kdy viděli.

Ráno nás sice bolí nohy, ale vymysleli jsme si, že se vyšplháme na Red Hill Lookout ještě jednou se vynadívát na panoramata Flinders Ranges. Cestou zjišťujeme, že nás trasa vede kamsi na malý kopeček a tak uhýbáme na zpola holý kopec vedle nás, ze kterého by mohl být pěkný rozhled. A nemýlíme se. Zvláštně zbarvený a tvarovaný Heysen Range mám pod sebou jako na dlani. Dlouho se kocháme, než konečně musíme sejít zpět.

Flinders Ranges opouštíme tím nejnádhernějším způsobem – projíždíme Brachina Gorge, úchvatnou geologickou scénérií 500 milionů let starých zvrásněných sedimentů a divoce pomíchaných vrstev, které se zde obnažují. Jízda je pomalá a náročná, protože se jede po dnu řeky, cestou potkáváme jen jeden autobus 4WD. Dovidáme se, že jedna vrstva zdejších hor, která je černá a výrazně přispívá ke kráse zmíněného Heysen Range se sem dostala díky meteoru, který na místo vzdálené 300 km dopadl před 600 miliony let, kdy Flinders Ranges byly ještě dnem moře.

Jak opouštíme kopce, jsme již v nefalšované poušti. Před námi se rozprostírá nekonečná rovina, jen trochu zvlněná a o to hezčí pohled se nabízí zpět (pokud chvíli zastavíme a necháme sednout prach námi zvířený), kde se červené kopce zvedají z kamenité krajiny.

Pokračujeme do Marree, zčásti po asfaltu, který končí v Lyndhurstu a dále pak po gravel zatím celkem dobré kvality. Jedeme nyní po známém Oodnadatta Tracku. Tato trasa je spíše rájem 4WD, než konvenčních vozidel, ale když není po dešti, dá se projet. Cestou nás značky varují: „Pozor, před vámi leží odlehlé oblasti. Musíte mít jídlo, náhradní pneumatiky... atd. atd. Nikdy neopouštějte své vozidlo.“ Okolo cesty se válí spousta zničených pneumatik. Vzpomínáme na naši jedinou podivnou rezervu... a jedeme dál. Mnoho kloanů a pštrosů emu se potuluje okolo silnice a přes veškerou opatrnost máme brzy jednoho emu na svědomí. Ač jsem se mu snažil vyhnout, trefili jsme ho a pravděpodobně byl na místě mrtev, vypadalo to trochu jako sebevražda. Je to také naposled, kdy jsem se zkoušel vyhýbat něčemu na gravel road. Auto v tom štěrku totiž pěkně plave a moc nechybělo a mohli jsme se vybourat. To by asi nebyl dobrý nápad, protože jsme již hluboko v poušti, před námi je ještě asi 400 km štěrku, než se dostaneme do Coober Pedy a od výjezdu z Flinders Ranges jsme ještě nepotkali auto.

To se nám poštěstilo až v Marree, kam přijíždíme zmožení hrozivým vedrem a kempujeme v jednom ze dvou kempů (v tom druhém – v prvním jsme nebyli schopni probudit správce kempu, který spal u puštěné televize a nebyt pravidelného dechu, mohl být klidně po smrti), kde marně hledáme úlevu ve stínu.

Marree, kde teplota občas dosahuje až 50 °C (teď), se nachází blízko solných jezer v krajině, která je z nejdrsnějších na světě. Prosolená vyschlá kamenitá půda nedává mnoho příležitostí k životu a jen málo druhů rostlin a živočichů zde dokáže přežít.

Nekonečná rovina.

Lake Eyre National Park, 16. 2. 2001

8 000 kilometrů čtverečních tvoří největší solné jezero na světě. Solná krusta podle údajů vědců váží až 400 milionů tun. Nejnižší bod jezera leží 15 m pod úrovní moře.

Překvapivě jezero opravdu má v sobě vodu, přestože si původně lidé mysleli, že je to pouze fata morgána. Za posledních 150 let se naplnilo po deštích třikrát, naposledy v roce 1974, pak téměř v roce 1989 a i poslední dobou mělo dost vody. Právě v těchto obdobích jezero ožije tisíci ptáky, kteří loví ryby, které sem byly spláchnuty z povodní okolních řek. Po tomto rozmachu pak následuje pomalé odumírání, až po delším suchu je tu zase jen sůl a sůl. Zbývá jen dodat, že park zahrnující okolní krajinu jezera má celkem 1 225 000 hektarů a přímo k jezeru Eyre se lze dostat pouze s 4WD a ke kempování je nutno mít SA Desert Parks Pass. Tento průkaz musíte mít také k návštěvě Simpson Desert a Innamincka Regional Reserve.

Ráno se vydáváme dále po Oodnadatta Tracku k ruině Curdimurka (hezké jméno, že?), která leží u jižního cípu Lake Eyre South a tak i bez 4WD máme možnost dostat se až k solnému jezeru. Prošli jsme se i po solné krustě, ale byla to překvapivě dlouhá procházka zčásti mazlavým blátem, zdá se, že stačí popojít pár metrů a jste uprostřed solné pánve, ale zdaleka to tak není. Vzdálenosti se zde bez záchytného bodu špatně odhadují.

Řídí Lenka a cesta je dost špatná. Hodně kamenitá a se spoustou Floodways, kde Lenka hobluje spodek auta. Tyhle koryta opravdu jsou vidět až na poslední chvíli, brzdit skoro nemá cenu, na jejich dně jsou vždy ukryty ty největší šutry a protože stěny jsou dost kolmé, tlumiče dostávají co proto – jako by normální jízda po gravel nestačila. Prach, červený jemný prach, je všude. Skřípe nám mezi zuby zatímco projíždíme naprosto pohádkovou krajinou – červenou, jen mírně zvlněnou, pokrytou jen řídkou vegetací, či místy úplně holou. Pravá australská poušť!

Track vede podél Old Ghan Rail, zrušené železnice, která kdysi vedla na daleký sever. Kolejnice jsou vytrhány a z prazců jsou na náspu často poskládána jména turistů. Jméno dráhy je odvozeno od Afghánců, slyšeli jsme dvě verze: první hovoří o Afghánských karavanách, jejichž trasy železnice kopíruje, druhá zmiňuje Afghánské pracovníky, kteří železnici stavěli. Staré rezavé mosty a občasná ruina zastávek či farmy dokresluje opuštěnost této oblasti. Cestou na vás čekají takové lahůdky jako např. dvě letadla zabořená čumákem v zemi u krajnice a další podobné sochy. Rozervané pneumatiky leží všude okolo.

Zmožení vedrem postupujeme dál a po 220 kilometrech náročného řízení mi Lenka ve William Creeku předává volant. Opouštíme Oodnadatta Track a zkratkou se blížíme ke Coober Pedý. Cesta se jako mávnutím kouzelného proutku zlepšuje, místo hrubého kamení jedeme po hladkém písku, autíčko si tiše ševelí a tak rychle postupujeme kupředu. Potkáváme Dog Fence, nejdlejší plot na světě, který byl vybudován napříč Austrálií jako ochrana ovcí před psy Dingo. Měří neuvěřitelných 9600 km.

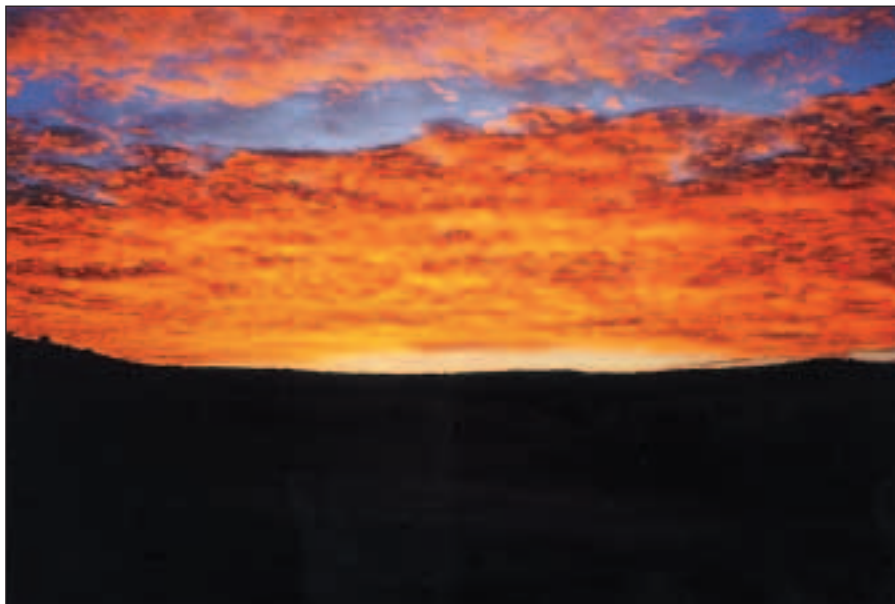
Slavný Dog Fence.

Kousek před Coober Pedy se začíná ráz krajiny měnit. Objevují se pověstné kupky. Zem je zde prošíkována stovkami štol, které vyrazili horníci ve snaze najít opály. Zdejší oblast pokrývá 70 % celosvětové těžby opálů a tak není divu, že to zde vy-padá jako v ráji krteků.

Coober Pedy samotné je jako hornické městečko do hloubky ovlivněno svou opálovou minulostí i současností. Doslova. Půlka ze zhruba 4000 obyvatel žije v takzvaných „dugoutech“ – podzemních bytech, které vznikly rozšířením štol. Tyto zemljanky mají nespornou výhodu – chrání před rozmary klimatu, který je zde velmi drsný. Přes léto teplota neklesne pod 40 °C a to ani v noci, v zimě pak přichází pověstné výkyvy, kde ve dne rtuť poskočí až k padesátce, zatímco v noci se krčí pod nulou. Z toho důvodu tu nejsou v podzemí jen byty, ale také např. kostel a restaurace. My jsme měli velké štěstí. Přes den je sice asi 45 °C, ale v noci teplota klesá na rozumnou teplotu, při které se dá pohodlně usnout. Naši kamarádi Jitka a Peter, kteří zde projížděli tři týdny před námi, zde měli horké noci a museli oblast opustit dříve, než plánovali. Ostatně oni na každé druhé mapě píšou, aby sem lidi v létě nejezdili. Nicméně, kdo chce vidět pravou Australskou poušť, léto je pro tento účel ideální.

Zcela pokrytí rudým prachem tedy vjíždíme do města. První, co nás vítá, jsou značky upozorňující na nebezpečí pádu do štoly, které působí komicky. Druhý pohled padá na hloučky aboriginců, kteří se otrhaní a špinaví potácejí po ulicích. Parkujeme v centru, jdeme na internet, abychom domů napsali, že jsme v pořádku překonali bezmála 500 km jízdy pouští po gravel, pak navštěvujeme několik obchůdků s opály.

Úchvatný východ slunce v Coober Pedy.

Vtipé výstražné značky.

Rozkrtkovaná krajina.

